

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

F. Ioannis Andreae Coppensteinii, Ordinis Prædicatorum Theologi & Parochi Heidelbergæ Castigatio Apologiæ Calvino-Catecheticæ

Coppenstein, Johann Andreas

Moguntiaë, 1626

II. An Mortis ac satisfactionis Christi speciale[m] sibi facere
Applicatione[m] poßint infallibiliter singuli ad salute[m] certa[m], &
consolatione[m]?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35247

salutis generalibus possim ac debeam esse: non tamē idcirco SVM certus me ESSE. Certi sumus iure communi Creationis, Redemptionis; stri-ctiore etiā ac propiore tū Baptismi, caractere nos impresso consignantis; tum Fidei, Christo nos captivantis, & emancipantis, sumus Christi proprij; sed ego, nec quāquam est certus, se conditione in requiritā praeiussisse SVO, vt oportet: qualis est; an verā & caritate viam habeat Fidem; de reuelatis; an spē rectam de promissis: an carit. aē in preceptis ritē obseru. is praestiterit; an vsq; ad finem sit perueaturus, &c. Vnde vt certus sum me habere ius ad rem salutis; ita, me ius in re habiturum, incertus sum: sed piē spero, oro, optoq;.

AD IV. Minister mihi affingit dicere, quod nec cogitare auiam. Nā solā potentia humanā, seu viribus natura solus & lib. arbitrij posse quēquam esse Christi: hoc, inquam, Pelagianismum esse demonstraui in Genealogia p. 4. q. 14. & in Luthero-Caluinista p. 4. q. 47. 48. & in Anti-christo p. 4. q. 28. vbi quoq; liquet falsitas istius Caluinismi: Nullā agnoscit S. Scriptura in homine propriam potentiam ad bonū spiritale: Principalē; verū est: Accessoria in seu Cooperatoriam; saluum est. A deo Potestas Dei, & nostra voluntas requiruntur ad actum iustificationis necessarios; illa vt causa efficiens primaria; hæc vt secundaria.

AD V. Iam liquet ex di. c. is: Redemptio nostri in sanguine Christi communis est omnium, & sufficiens. & certa de fide, in se; sed in Conditione præstita sufficiens, certus est nemo: esse tamē spes debet cum timore filiali, concepto non ex parte Dei, fallere nequientis, nec volenti; sed sui cuiusq; deficere valētis: eritq; salus in re, nō cutrenum omnium, sed comprehendētium ex gratia Dei miserentis. Atq; talem recte docet *1. Cor. 10.* Ecclesia Romana contra præsumptionem Luthero-Caluinianam.

II MINISTER. I. Veritas catechetica pbatur Ro. 8. Ipse spiritus testimonij reddit spiritui nostro, quod sumus filii Dei. Si autem filii, & heredes, &c. Iob. 19. Scio quod, &c. in carne mea vi lebo Deū. Ro. 8. Certus sum, quod nūq; mors, &c. nos separabit a charitate Dei. 2. Tim. 1. Certus sum eum posse depositum meum seruare in illam diem. Dicunt: ex specialireuelatione eis contitisse. At quo teste? Et Apostolus quod de se, affirmat etiā de omnib;.

2. Tim. 4. 7. 2. Cor. 5. 1. Rom. 8. &c. 2. Parochus app. oba, q; carpit: dicit cum Catecheta: *Deus spem nostram d. vita æterna certā facit: ergo sumus certi; aut siincer. i semper, quomodo spes ea certa est?* Rom. 8. *Spe salui facti sumus, cā, quæ non confundit, vt infallibilis.*

RESP. AD I. Apostolis tuæ salutis certitudo cōstabat ex Christo reuelante: *Vos amici mei estis: Dixi vos amicos, &c. Ioan. 15. Luc. 12. Mecum eritis. Ministrabo vobis, &c. Apostolo & Iobo reuelationē factā cōst. t. ex ipsis ijs locis, quæ allegat Minister. Sed & Spiritus testatur spiritui nostro, sc. in spē, inq; fide generali, nō speciali. Affirmat a. Apostolus de se ex fide speciali sua d. se, q̄ habere debuit vt reuelatā: at de alijs, in spē bona.*

AD II. Vanē Minister triumphat me ex me: iudicet Lector, an mihi contradicā: Spe sumus certi salutis, ratione Dei promittētis; incerti ratione nostri, *Spes autē non confundit, sc. seu uata finaliter; & nisi nos ipso ex nobis ipsi cōfundamus; Fide item sumus certi, certitudine conditionata id est, orthodoxa; non absoluta, id est, Luthero-Caluiniana.*

Paulus reuelationem suam prædicat & aliis eandē; sed nō eod. modo. Nam de se absolute ac definite, ex fide: alijs conditionale cum spē. II. *An Mortis ac satisfactionis Christi specialē sibi facere Applicationē possint infallibiliter singuli ad salutē certā, & consolationē?*

CALVINVS Institut. l. 3. c. 2. § 39. Posse ac debere contendit; abell. q; præcul omnen præsumtionē: *Quid, ait, quod Spiritus S. inuicem sumus, qui fide, opus etus peculiarē, ab ipso separamus. Hæc cū prima sint pietatis tyrocinia, miserrima est cecitas, arrogantia notari Christianos qui Spiritus S. præsentia gloriari ausini: sine qua gloriatio Christianismus ipse non constat.*

MINIST. I. Verbi absolute affirmat cū Catechismo suo. 2. *Suadet, Quia enunciationes generales in scripturis sunt, suntq; particulares eiq; fid. li. ac proprie: Confirmat testimonij pluresculi & Apostoli, & Davidis, quæ me forte nunquam legisse dicit. 2. Dein quærit: Cūr minus mortem Christi, fide sibi applicare possint Singuli, quā Omnes? Posse singulos perinde, ac omnes, suadet ita: Si iustus seipsum tentat & probat, 2. Cor. 13. an sit in fide, i. verē fidus; & ipse sentit per Dei gratiā verā in se fidem, qua per caritatē & omnia opera bona sit cōiug. & d. n. Gal. 5. & quod Sp. sanctū habeat in se & habitante & operante, 1. Cor. 6. Quid obstat, quo minus firmissime credens diuinis promissionibus, omnib; fidelibus factis, certo credat, & vere possit affirmare, Christum, sicut mortuus est pro omnib; fidelib; etiā mortuū esse pro se. Confirmat ex Pfalteriis & Litaniis Roman. & S. Patribus.*

3. Demum infert: Ergo sicut demones credunt, et horrescunt: ita doctrina, quæ negat applicationem mortis Christi specialem in singulis fidelibus, (quam ex Romana Ecclesia præscripto hic defendit Parochus) diabolis atque impiis est communis.

RESPONDEO I. ad affirmationem: Rectè affirmat Minister Verbi verbo; sed non verbi Sensu recto, non Intentionis sine recto, non Applicationis Modo recto: ideoque fallit: Ac idcirco voculas in Catechismo expunxi istas, *Meis, mea, me*, substituique *Nostri, nostra, nos*.

Idque eadem ex causa, qua præcedens illud, quod *Christi sim proprius*, mutavi sic: quod *Christi esse debeam, ac possim proprius*. Huius autem mutationis causa est mihi ista: Non, quod negem, singulos æque ac omnes esse Christi proprios: sunt etenim, vt supra declaravi: sed quod pernegem; singulos, in sensu modoq; Calviniano Catechismi ac Ministri, esse Christi proprios, i.e. infallibiliter ad beatam vitã prædestinatos; in Iustitia Christi *Sibi* imputata iustificatos; in Fide nunquam defectibiles; atq; ita quemque in se sentire, & de se infallibiliter credere absolute debere: Hunc sensum, modumque *Essendi proprium* pernego.

Afferoq; I. Quod *Debeo esse Christi proprius ego*, & quisque personaliter: sed an ad gloriam, aut pœnam, nescio: 2. Quod autem, vt *debeo de iure, & facto, ita & possim cum Dei gratia, esse proprius*: hoc credo firmiter & infallibiliter. 3. Quod *vero sim Christi proprius*, scilicet ad gloriam infallibiliter; hoc non credo: vt credere quemque de se volunt Lutheri-Calviniani: sed opto, spero, oro, eoque ad laboro. Ecce, vnius propositionis, *suum Christi proprius*, sensus, modusq; duplex: Romano-Catholicus, meus: Ministri & Catechismi Caluino-Heidelbergenfis, hæreticus. Plura inferius ad quæstionem XXI. in quæstiuncula 5.

Ita omnino declaro, ac distinguo, & hic ista: *Christi mors plenissime satisfecit pro MEI peccatis; ME liberavit: Omnia salutem MEÆ seruiunt*. Sensu Romano-Catholico sunt verissima, ac infallibiliter certa: I. Quoad *Christi, mortisq; eius Sufficientiam*: Sicut *Deus vult omnes saluos fieri*, quoad certitudinem & veritatem voluntatis suæ.

2. Item verissima & certissima sunt, quoad *Applicationis facultatem*, Omnibus ac Singulis iuxta & Possibilem cum Dei gratia, & Debitam vi præcepti diuini; nisi qui damnari velint. 3. At vero quoad *Applicationis Modum*, in individuo specialem, & singularem, pauci Iusti rectum rectè tenent; multi non rectum sequuntur; vt Lutheri-Calviniani, & quicumque hæretici; aut rectum non rectè obseruant, ceu deberent, ac possent; vt Orthodoxi peccatores. Minister autem verbi, & suus Catechismus, capiunt earum propositionum sensum hæreticum sic, vt supra declaro. Cui elidendo voculas *Meis, mea, me*, in mea Excaluinizatione elisi.

II. RESPONDEO AD SVASIONEM: Enunciationes S. Scripturæ vniuersaliter annunciantes aut promittentes omnibus salutem certam non sunt, nec sunt personales, vt hæreticus perterritus; sed esse, fierique possunt, si obseruatis obseruandis rectè sibi eas quisque applicet. Atque hoc sensu concedo ei: & Affirmationem, & ex testimonijs Confirmationem suam; imò Nostram.

III. AD QVÆSTIONEM iam respondi: Possè, & debere tam Singulos, quam Omnes applicare sibi personaliter mortem, meritaque Christi: at Sensu, Modoque Romano-Catholico; non hæretico. Atque illum, non hunc docent ea, quæ ipse dicit & adducit S. Scripturæ, & S. Patribus, Psalterijs ac Litanijs.

IV. AD ILLATIONEM DICO: Demones, quia credentes desperant salutem nolunt: hæretici, quia credentes fide speciali præsumunt de suæ salutis certitudine; non possunt mortem Christi rectè applicare sibi. Illi in defectu; in excessu peccant hæretici: proinde hi damnabiles sunt; isti damnati. At Orthodoxi medium tenemus: Credimus Dei verbo; & bene de se quisque speramus, oramus, laboramus: nil desperamus, hæsitamus nil de Deo, eiusque verbo: at nil etiã de nobis præsumimus. Quare qui negant applicationem meritorum Christi faciendam; Christum negant: qui se specialiter eam sibi applicasse; ideoque iustificatos se credunt; de sese præsumunt. Vt illos desperatio; sic hos præsumptio damnat. His falsa, illis nulla

nulla consolatio est: Aut, si quæ esse videatur; (tua recipe verba) *diabolica, & impia est* utraque.

Sed de fide speciali, deq; Certitudine salutis infra plura ad *quæst. 12. & 25. sect. 5. & in meo Luthero-Caluinista par. 4. q. 51. 53. 66. 67. in Antichristo par. 4. q. 33. 35. 36.*

AD QUÆST. V.

Num hæc omnia (præcepta DEI) servare potes?

I. An homo Legem Dei perfecte servare possit?

ALVINUS Instit. lib. 3. c. 14 § 9. pernegat: quia ait, *Nullum à Sancto exire potest opus, quod non mereatur iustam opprobrij mercedem*: Et specialiter de lege Dilectionis rigide negat in Antidoto ad *sess. 6. c. 11.*

CATECHESIS negat absolute; distinguit nihil. MINISTER eam cum distinctione sic explicat: I. Ante peccatum originale potuit homo legem Dei perfecte servare, ut creatus perfecte bonus: Post lapsum anteregeneratorem in Baptismo, non potest: Atq; de hoc homine physico seu animali Catechismus hic, & *quæst. 8. & 14.*

2. Agitur autem de omnimodè perfecta observatione legis: non iuxta legis depravationem istam Maldonati: *Diligas, &c. ex Toto corde Deum, id est, quantum possumus, diligamus: quia, quantum possumus, Deum vniuersum diligere possumus.* O lepidum caput; sed cerebrum non habet, ac impudens! Quia, ait Augustin. l. 2. *Medit. c. 2. Neque restat in nobis aliquid, quod auidi possit ad Totum: si restabit; dici non potest Totum.* Ergo ex Toto diligendus Deus; quod perfecte nemo potest. Crassus aliquis Pelagianus dicit, *Posse perfecte servari.* Negat nobiscum Maldonatus, *regenerum sine gratia posse*: Negat & Parochus; nisi, ait, *cum Deo, & fauente gratia.*

3. Sed manifestus stupor est in expurgatore hoc, si non aduertit Catechistam loqui de irrogenito: si aduertit, voluntaria eius malignitas est: nec purgatione opus, cum idem doceat Ecclesia Romana, quod nosset Catechista.

Sed neq; Regenitus potest perfecte servare legem: patet *quæst. 11. 4.* etsi quadam tenus possit.

RESPONDEO AD I. Placet distinctio; etsi lippis, tonforibusque nota. Displicet nec Regenitos servare perfecte posse dici; Exigiq; omnimodè perfectam observationem. Quæ, quia ad *quæst. 11. 4.* reijcit; reijcio hic omittoq;

Pro duobus pauca dabo; Maldonato, & Parochio.

AD II. Benè Maldonatus: Sicq; in Ministrum retorqueo: Quia, qui diligit, quantum potest; is ex suo Toto diligit; i. e. perfecte: nam, iuxta August. *nil restat in eo, quod addi possit ad Totum*: Ergo is perfecte diligit. (Nunc tua recipe verba:) *O lepidum caput Ministri; Sed cerebrum non habet! Impudens etiam & qui verscem impudentiæ arguit; continuoque asserit, eundem sentire secum; scilicet, Regenitos præcepta Dei servare non posse sine gratia Dei; Parochumque suffragari.* Pelagianus dicit posse servari solis naturæ viribus; nos opus Dei gratiâ dicimus, sicq; posse. Crassus igitur Calvinianus est, qui istud utrumq; posse tam diversum, insinuat tacite similitudinis. Quin fateris ipse, Regenitos posse; etsi non perfecte. Carpis; & quem, quare; nescis.

AD III. Catechesin hic loqui de irrogenitis ais; ut pugnare nolim; nondum tamen persuadeor satis. Quia ad quos lex de diligendo Deo pertinet in Catechismi q. 4. ad eosdè pertinere consequenter debet quæstionis 5. responsio de legis observatione: at illa pertinet ad recutitos Ver. Testamenti, ut ait Minister; & ad regeneritos Noui, ut fatetur Paræus in *Explicat. quæst. 5.* Ergo & observatio in quæstio. 5. pertinebit ad utrosque & non ad solos irrogenitos. 2. Deinde Catechesis negat absolute servari posse perfecte; excipit, distinguitq; nihil: Ergo recte ego restrinxi illam ad Regenitos solos, recte q; correxisti: *estq; in hoc, (tua recipe verba) manifestus stupor, aut malignitas voluntaria.* Ministri, & non Parochi, corrigentis ad cautelam magis, quam necessitatem.

II. An homo natura sit propensus ad odium Dei, & proximi?

ALVINUS Instit. l. 2. c. 2. tradit, *Hominem arbitrii libertate nunc, post lapsum & regenerationem, scilicet esse spoliatum.* & cap. 3. *ex corrupta hominis natura nihil, nisi damnable prodeire: §. 8. Esseq; nos ad malum toto animo naturaliter propensos.*

MINISTER cum Catechesi affirmat, confirmat: terminos *Natura, & Odium* explicat. *Natura* dicit